PREVENTIVNÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLY A GYMNÁZIA VODŇANY

ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PP	Základní škola a Gymnázium Vodňany Alešova 50 389 01 Vodňany
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Barbora Křížková Louženská
Telefon na ředitele	383 311 310
E-mail na ředitele	reditelka@zsgvodnany.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Filip Marek – hlavní metodik prevence Mgr. Marie Karfíková – zástupce pro Gymnázium Mgr. Miroslava Špačková – zástupce pro ZŠ (budovy v Bavorovské a Výstavní ulici)
Telefon	383 311 319 (FM), 383 383 743 (MK), 383 313 423 (MŠ)
E-mail	Filip.Marek@zsgvodnany.cz, Marie.Karfikova@zsgvodnany.cz, Miroslava.Spackova@zsgvodnany.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Iva Vokatá (ZŠ – Bavorovská ulice), Mgr. Alexandra Jedlisková (ZŠ – Alešova ulice), Mgr. Marie Karfíková (Gymnázium)
Telefon	383 313 424 (IV), 383 311 315 (AJ), 383 383 743 (RČ)
E-mail	Iva.Vokata@zsgvodnany.cz, Alexandra.Jedliskova@zsgvodnany.cz, Marie.Karfikova@zsgvodnany.cz

	Počet tříd	**Počet žáků/studentů**
ZŠ - I. stupeň	24	526
ZŠ - II. stupeň	17	346
Gymnázium (osmileté a čtyřleté)	12	267
Celkem	53	1139

***Stav k 30. 9. 2026**

Použité zkratky:
PP – Preventivní program
RCH – Rizikové chování
ŠMP – Školní metodik prevence
VP – Výchovný poradce
ŠP – Školní psycholog
TU – Třídní učitel
ŠPP – Školní poradenské pracoviště

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ PP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola a Gymnázium Vodňany působí ve městě s rozšířenou působností a zajišťuje vzdělávání také žákům ze spádových obcí. V místě jsou dostupné základní instituce veřejné správy, zdravotní péče a bezpečnosti. Škola dlouhodobě spolupracuje zejména s Policií ČR, orgánem sociálně-právní ochrany dětí a Městským úřadem Vodňany.

Podmínky pro výskyt rizikového chování ovlivňuje dopravní dostupnost okolních měst, pohyb žáků mimo bezprostřední dohled školy i rozdílné rodinné a sociální prostředí. Preventivní práce proto vychází z průběžného vyhodnocování potřeb jednotlivců a třídních kolektivů a ze spolupráce školy se zákonnými zástupci a odbornými institucemi.

Dostupnost některých odborných služeb je kapacitně omezená. Škola proto využívá vlastní kapacity školního poradenského pracoviště, spolupracuje s metodikem prevence v pedagogicko-psychologické poradně a podle potřeby zprostředkovává další odbornou péči.

Od roku 2016 funguje škola jako sloučený subjekt – dvě bývalé základní školy a gymnázium. Vznikl tak jeden z největších školských subjektů v kraji, který má budovy ve třech částech města. Preventivní program je koordinován hlavním školním metodikem prevence a dvěma dalšími metodiky pro jednotlivé části školy.

Osmileté gymnázium je regionálně ukotvenou součástí školy. Preventivní působení zohledňuje specifika věku studentů, kontinuitu třídních kolektivů a potřebu partnerské komunikace mezi studenty, pedagogy a zákonnými zástupci.

Škola dlouhodobě spolupracuje s řadou odborných organizací:

- Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice
- DO SVĚTA, z. s.
- PORTUS Prachatice, o. p. s.
- Domov Žlutý Petrklíč, z. s.
- NZDM Prevent 99
- Policie ČR

2. Informace od pedagogů

Pedagogové vnímají výskyt rizikového chování jako problém, který se týká jednotlivců napříč ročníky. Nejčastěji se jedná o:

- **užívání návykových látek** (včetně kouření v prostorách školy),
- **vulgární komunikaci a agresivitu** (verbální i fyzickou),
- **záškoláctví a porušování školního řádu**,

- **nevhodné chování vůči autoritám**.

Na víceletém gymnáziu jsou průběžně sledovány zejména studijní motivace, vztahy mezi studenty a respektování pravidel. Míra spolupráce zákonných zástupců se v jednotlivých případech liší; škola proto volí přiměřené formy komunikace a podpory podle konkrétní situace.

Pozitivně je hodnocena práce školního psychologa, speciální pedagožky a sociální pedagožky, kteří aktivně vyhledávají žáky v obtížné situaci a poskytují podporu třídním učitelům. Pedagogové oceňují možnost pravidelných konzultací v rámci školního poradenského pracoviště, které se schází dvakrát měsíčně.

Informace jsou získávány průběžně:

- z pedagogických rad,
- z výchovných komisí,
- z individuálních rozhovorů,
- z dotazníkového šetření,
- z pravidelných setkání ŠPP.

3. Informace od rodičů

Podněty zákonných zástupců se týkají zejména bezpečnosti školního prostředí, vztahů mezi žáky, průběhu řešení konkrétních situací a dostupnosti informací o rizikovém chování. Rozsah a forma spolupráce se liší podle povahy případu a potřeb dítěte.

Zákonní zástupci projevují zájem o informace zejména v oblasti návykových látek, bezpečnosti a rizik v online prostředí. Škola jejich podněty zohledňuje při plánování informačních a preventivních aktivit.

Informace jsou získávány prostřednictvím:

- školské rady,
- SRPŠ,
- třídních schůzek,
- školních akcí,
- individuálních konzultací s členy ŠPP.

4. Informace od žáků

Z podnětů žáků vyplývá význam dostupné podpory pedagogických pracovníků, srozumitelných pravidel a včasného řešení vztahových obtíží. Žáci jsou průběžně seznamováni s různými formami šikany a možnostmi pomoci.

Kritické připomínky se týkají zejména vztahů s některými vyučujícími. Žáci požadují větší míru samosprávy, která je realizována prostřednictvím školního parlamentu a rady školy.

Za stmelující považují:

- zážitkové kurzy,
- školní výlety,
- sportovní a kulturní akce,
- environmentální aktivity.

Informace jsou získávány:

- z rozhovorů,
- ze schránky důvěry,
- z dotazníků pro žáky II. a III. stupně,
- ze setkání školního parlamentu s vedením školy.

Obecná riziková analýza školy vychází z průběžných poznatků pedagogických pracovníků, třídních učitelů a školního poradenského pracoviště, z individuálních podnětů žáků a zákonných zástupců a z reflexe realizovaných preventivních aktivit. Nejde o plošné statistické měření. Mezi nejvýznamnější sledované oblasti patří vztahy v třídních kolektivech, šikana a kyberšikana, duševní zdraví, návykové látky, vaping, nikotinové sáčky, rizikové chování v online prostředí a nadměrné používání digitálních technologií.

5. Hodnocení Preventivního programu za školní rok 2025/2026

Preventivní činnost ve školním roce 2025/2026 byla realizována v souladu s Preventivním programem školy a byla zaměřena zejména na podporu bezpečného školního klimatu, rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí žáků, prevenci rizikového chování a včasné zachycení problémů v třídních kolektivech. Významnou součástí prevence byla úzká spolupráce školního poradenského pracoviště, třídních učitelů, vedení školy a externích organizací.

Na začátku školního roku byly realizovány adaptační kurzy pro žáky prvních a šestých tříd základní školy a vstupních ročníků gymnázia. Součástí preventivních aktivit byly také adaptační výlety, motivační kurz maturitního ročníku a řada pobytových kurzů zaměřených na rozvoj spolupráce, komunikace a vztahů v kolektivech. Tyto aktivity se dlouhodobě osvědčují jako účinný nástroj podpory pozitivního školního klimatu.

V průběhu školního roku bylo realizováno více než třicet programů všeobecné i selektivní prevence. Hlavním partnerem školy byla organizace DO SVĚTA, která pracovala s tématy respektu, spolupráce, emocí, důvěry, vztahů ve třídě, šikany, sexuality, závislostí a osobnostního rozvoje. V několika případech byly realizovány také programy selektivní prevence reagující na konkrétní potřeby třídních kolektivů. Preventivní programy byly průběžně vyhodnocovány a jejich obsah odpovídal aktuálním potřebám jednotlivých ročníků.

Významnou pozornost škola věnovala prevenci rizik v online prostředí. Na druhém stupni byl realizován program využívající film High School Heist zaměřený na šikanu, kyberšikanu, sexting, online manipulaci, sebepojetí a bezpečné chování na internetu. Součástí prevence byl také Týden bez sociálních sítí, který podpořil diskuzi o zdravém využívání digitálních technologií a vlivu online prostředí na duševní zdraví žáků. Preventivní aktivity v oblasti kyberbezpečnosti byly doplněny programy Policie ČR a vzděláváním pedagogických pracovníků.

Škola pokračovala také v prevenci užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování. Realizovány byly programy zaměřené na energetické nápoje, závislostní chování, drogy, trestní odpovědnost mladistvých či domácí násilí. Žáci se dále účastnili tradiční akce Cykloběh za Českou republiku bez drog a dalších programů zaměřených na podporu zdravého životního stylu a osobní odpovědnosti.

Důležitou součástí prevence byla oblast bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se účastnili programu VZPoura úrazům, dopravní výchovy, projektového dne Den s IZS, aktivit POKOS a dalších programů, které rozvíjely odpovědné chování v běžných i krizových situacích. Škola při těchto aktivitách úspěšně spolupracovala s Policií ČR, HZS, ZZS Jihočeského kraje, VZP, SPOT Prevent 99 a dalšími odbornými institucemi.

Preventivní program byl průběžně koordinován školním poradenským pracovištěm, které tvoří školní metodik prevence, výchovní poradci, školní psycholog, sociální pedagog a speciální pedagogové. Pravidelná setkání umožňovala operativně řešit aktuální situace ve třídách, poskytovat podporu pedagogům i žákům a nastavovat vhodná podpůrná opatření. Škola rovněž průběžně spolupracovala s pedagogicko-psychologickými poradnami, okresním metodikem prevence a dalšími odbornými pracovišti.

Doporučení pro školní rok 2026/2027

1. Zachovat rozsah a návaznost programů všeobecné primární prevence napříč všemi ročníky školy.
2. Pokračovat v systematické práci s třídními kolektivy a v podpoře pozitivního školního klimatu.
3. Posílit prevenci v oblasti digitálního wellbeingu, kyberbezpečnosti, sociálních sítí a bezpečného využívání umělé inteligence.
4. Nadále věnovat zvýšenou pozornost tématům duševního zdraví, práce s emocemi a včasnému zachycení psychických obtíží žáků.
5. Zaměřit se na prevenci vapingu, nikotinových sáčků, energetických nápojů a dalších forem závislostního chování.
6. Pokračovat v úzké spolupráci školního poradenského pracoviště, třídních učitelů, rodičů a externích odborníků.
7. Pravidelně vyhodnocovat efektivitu realizovaných preventivních aktivit a přizpůsobovat jejich obsah aktuálním potřebám školy.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Preventivní program školy (PP) doplňuje školní vzdělávací program (ŠVP) v oblasti výchovné a psychosociální. Jeho hlavním cílem je **vytváření a udržování bezpečného, respektujícího a podpůrného školního prostředí**, které minimalizuje výskyt rizikového chování (RCH) a podporuje zdravý osobnostní a sociální rozvoj žáků.

Na realizaci cílů se podílí celý pedagogický sbor, nepedagogičtí pracovníci, rodiče, odborníci i spolupracující instituce. Koordinaci aktivit a evaluaci programu zajišťuje školní metodik prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (ŠPP). Na základě pravidelného vyhodnocování je PP každoročně aktualizován a přizpůsobován aktuálním potřebám školy.

Priority prevence pro školní rok 2026/2027

Priority byly stanoveny na základě průběžného vyhodnocování klimatu školy, podnětů žáků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků, záznamů školního poradenského pracoviště a zkušeností z realizace preventivních aktivit. Zohledňují aktuální formy rizikového chování a potřebu dlouhodobé podpory bezpečného školního prostředí, vztahů a duševního i digitálního wellbeingu žáků.

- Posilování vztahů ve třídách.
- Kyberbezpečnost a digitální wellbeing.
- Duševní zdraví.
- Návykové látky, vaping a nikotinové sáčky.
- Bezpečné používání umělé inteligence.

Hlavní cíle pro školní rok 2026/2027

- Zajistit realizaci minimálně 30 programů všeobecné primární prevence.
- Zajistit realizaci minimálně jedné vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky.
- Nabízet rodičům preventivní a informační aktivity zaměřené na aktuální témata rizikového chování.
- Průběžně vyhodnocovat efektivitu realizovaných preventivních aktivit.

1. **Podpora pozitivního školního klimatu**
    - Posilování respektujících vztahů mezi žáky, mezi žáky a učiteli, i mezi školou a rodinou.
    - Důsledná práce s třídními pravidly, hranicemi a osobní odpovědností žáků.
    - Včasné zachycení a řešení vztahových problémů v kolektivech.
2. **Prevence rizikového chování**
    - Pokračování v prevenci užívání návykových látek se zvláštním důrazem na aktuální rizika dětské populace spojená s vapingem, užíváním nikotinových sáčků a konzumací energetických nápojů; dále prevence šikany, kyberšikany, sebepoškozování, záškoláctví a rizikového sexuálního chování.
    - Rozvoj duševního zdraví a digitálního wellbeingu, včetně prevence nadměrného používání mobilních telefonů a digitálních závislostí, bezpečného používání umělé inteligence, rozpoznávání deepfake obsahu a online manipulace, kyberbezpečnosti a mediální gramotnosti.
3. **Podpora duševní pohody žáků**
    - Posilování kompetencí žáků v oblasti zvládání stresu, práce s emocemi, hledání pomoci.
    - Využívání relaxačních místností, individuální práce školního psychologa a sociálního pedagoga.
4. **Rozvoj spolupráce a participace žáků**

- Zapojování žáků do rozhodování o chodu školy prostřednictvím školního parlamentu.
- Podpora žákovských iniciativ (např. projektové dny, zážitkové akce, peer programy).

5. **Podpora pedagogického sboru**
    - Vzdělávání v oblasti prevence RCH, práce s kolektivem, krizové intervence.
    - Sdílení dobré praxe v rámci pravidelných setkání ŠPP.
6. **Zajištění dostupnosti preventivních programů**
    - Realizace programů ve spolupráci s organizacemi DO SVĚTA, z. s. a PORTUS Prachatice, o. p. s.
    - Využití finančních prostředků z rozpočtu školy, města Vodňany a šablon.
    - Pokračování v realizaci adaptačních kurzů pro 6. ročníky vlastními silami – za podpory školního psychologa, sociální pedagožky a pedagogů volného času.
7. **Individuální práce s ohroženými žáky**
    - Včasná identifikace žáků v riziku (např. výchovné problémy, osamělost, psychické obtíže).
    - Nastavení podpůrných opatření ve spolupráci s rodinou a odborníky.
    - Práce s třídními kolektivy v problémových třídách.
8. **Zvýšení spokojenosti žáků a rodičů**
    - Transparentní komunikace o preventivních aktivitách.
    - Nabídka konzultací, přednášek a podpory pro rodiče.
    - Posilování důvěry mezi školou a rodinou.

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

V tomto školním roce bude pedagogický sbor systematicky pracovat na rozvoji zdravého školního klimatu a prevenci rizikového chování (RCH). Cílem je, aby si žáci osvojili pozitivní sociální chování, respektující komunikaci a dovednosti potřebné pro bezpečné fungování ve školním prostředí i mimo něj.

Pedagogové budou žákům poskytovat věkově přiměřené informace o zdravém životním stylu, duševním zdraví, digitálním wellbeingu, bezpečném chování v online prostředí a dalších oblastech primární prevence. Důraz bude kladen na:

- rozvoj mezilidských vztahů založených na demokratických principech,
- respektování identity a individuality každého žáka,
- podporu pocitu sounáležitosti se školou a třídním kolektivem.

Preventivní působení zohledňuje individuální potřeby žáků a případné faktory, které mohou zvyšovat jejich zranitelnost nebo potřebu podpory. Podpora je nastavována podle konkrétní situace žáka a třídního kolektivu ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

Škola nabízí širokou škálu volitelných předmětů, kroužků a volnočasových aktivit, které přispívají k prevenci RCH. Žáci jsou průběžně informováni i o aktivitách mimo školu (sportovní, kulturní, turistické, poznávací).

Při řešení problémů spolupracuje třídní učitel s členy školního poradenského pracoviště (ŠMP, VP, speciální pedagog, sociální pedagog, školní psycholog) a vedením školy. V závažnějších případech je svolávána výchovná komise, které se účastní i zástupci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a další odborníci.

Důraz je kladen na jednotný postup všech pedagogů při prevenci i řešení RCH a důsledné vyžadování dodržování školního řádu. Tato témata jsou pravidelně reflektována na provozních poradách a pedagogických radách.

Škola postupuje při řešení jednotlivých forem rizikového chování podle platných krizových plánů školy a metodických doporučení MŠMT.

Pravidelná setkání školního poradenského pracoviště (2× měsíčně) slouží k předávání informací o aktuálním dění ve škole, klimatu ve třídách a výchovných problémech.

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

V průběhu školního roku bude uspořádáno minimálně jedno školení pro celý pedagogický sbor zaměřené na aktuální témata prevence RCH, např. práce s třídním kolektivem, krizová intervence, duševní zdraví žáků, kyberbezpečnost nebo práce s třídními pravidly.

3. Plán vzdělávání školních metodiků prevence

Školní metodici prevence se budou i nadále účastnit odborného vzdělávání. Dva ze tří metodiků již dokončili specializační studium „Metodik prevence sociálně-patologických jevů“ na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity, třetí metodik studium ukončí v tomto roce.

Další vzdělávání bude vybíráno z aktuálních nabídek akreditovaných institucí.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Krajská konference primární prevence rizikového chování Jihočeského kraje	8	17.9.2026	Jihočeský kraj
Roadshow pro školy	8	12.10.2026	Microsoft pro školy
Setkání metodiků prevence	8	Podzim 2026	Okresní metodik prevence
Setkání metodiků prevence	8	Jaro 2027	Okresní metodik prevence

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Vzhledem k rozsahu školy a počtu pedagogických pracovníků probíhá spolupráce prostřednictvím:

- skupinových chatů (Teams),
- pravidelných provozních porad (1× měsíčně),
- osobních konzultací,
- sdílení dokumentů na školním webu a v systému Teams.

Metodici prevence koordinují informace napříč budovami a spolupracují s vedením školy. Provozní porady slouží i jako platforma pro sdílení preventivních témat a aktuálních výzev.

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a PP

Rodiče jsou o preventivních aktivitách informováni prostřednictvím:

- badatelského odpoledne,
- výroční zprávy školy,
- webových stránek školy (sekce Metodik prevence),
- školské rady,
- třídních schůzek,
- e-mailové komunikace a osobních konzultací.

Na třídních schůzkách je prezentována činnost školního metodika prevence, kontakt je dostupný online. Školní psycholog nabízí individuální konzultace pro rodiče po předchozí domluvě. Pro anonymní sdělení slouží schránka důvěry.

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Komunikace v rodině v různých obtížných situacích	2. listopadu 2026	THEIA o.p.s.
Prevence rizikového chování dítěte v kyberprostoru	23. listopadu 2026	THEIA o.p.s.
Finanční gramotnost ve výchově starších dětí (od 15 let)	30. listopadu 2026	THEIA o.p.s.
Průvodce aktuálních podvodů a online trendů	7. prosince 2026	THEIA o.p.s.

Další nabídky budou zprostředkovány rodičům.

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Konzultační hodiny	po předchozí domluvě	vedení školy a pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSA	12.11.2026	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSB a G	24.11.2026	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSV	25.11.2026	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne G	5.1.2027	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSB a G	20.4.2027	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSV	21.4.2027	pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky a konzultační odpoledne ZSA	22.4.2027	pedagogičtí pracovníci

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PP

Na začátku školního roku jsou žáci prostřednictvím třídních učitelů seznámeni s činností školního metodika prevence, možnostmi pomoci a způsoby kontaktování. Podle potřeb jednotlivých tříd může školní metodik prevence informace doplnit osobním vstupem.

- jménu a roli ŠMP,
- způsobech kontaktování (osobně v kabinetu, e-mailem, prostřednictvím schránky důvěry),
- typech problémů, se kterými se mohou na ŠMP obrátit (např. šikana, vztahové obtíže, osobní krize, podezření na rizikové chování).

Informace jsou sdělovány s důrazem na důvěrnost, bezpečí a dostupnost pomoci. V případě potřeby je možné žákům nabídnout i krátké vstupy ŠMP do tříd, zejména v nově vzniklých kolektivech nebo v třídách s rizikovými jevy.

1.1. Nespecifická prevence pro žáky ve výuce

Nespecifická prevence je realizována průběžně v rámci výuky a školního života. Jedná se o aktivity, které:

- jsou součástí učebních plánů dle školních vzdělávacích programů (ŠVP),

- podporují rozvoj osobnostních, sociálních a občanských kompetencí,
- přispívají k vytváření pozitivního klimatu ve třídách i celé škole.

Preventivní témata se objevují zejména v těchto předmětech:

- výchova k občanství,
- rodinná výchova,
- etická výchova,
- tělesná výchova,
- informatika (kyberbezpečnost),
- český jazyk a literatura (práce s emocemi, komunikace),
- výtvarná a hudební výchova (sebevyjádření, spolupráce).

Dále jsou preventivní prvky přirozeně začleňovány do třídnických hodin, projektových dnů, školních akcí, výletů, adaptačních kurzů a dalších aktivit, které podporují vztahy, spolupráci, respekt a bezpečí.

Nespecifická prevence se týká všech tříd školy a je realizována kontinuálně bez ohledu na aktuální výskyt rizikového chování.

1.2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

Specifická primární prevence je zaměřena přímo na předcházení konkrétním formám rizikového chování. Je realizována cíleně podle aktuálních potřeb třídních kolektivů nebo jednotlivých žáků. Témata a formy práce jsou voleny na základě podnětů třídního učitele, školního poradenského pracoviště a průběžného vyhodnocování situace. V digitální oblasti zahrnuje kyberbezpečnost, digitální wellbeing, prevenci nadměrného používání mobilních telefonů a digitálních závislostí, bezpečné používání umělé inteligence, rozpoznávání deepfake obsahu a online manipulace a rozvoj mediální gramotnosti. V oblasti návykových látek zohledňuje aktuální rizika dětské populace, zejména vaping, nikotinové sáčky a energetické nápoje.

Harmonogram prevence 2026/2027		
Datum	**Třída**	**Téma**
13. 10. 2026	4.B	Bezpečně ve virtuálním světě
13. 10. 2026	1.B	Kouzelná třída
14. 10. 2026	3.AC	Jedinečnost
14. 10. 2026	3.AB	Jedinečnost
15. 10. 2026	2.C	Přátelskost
15. 10. 2026	7.B	Komunikace
16. 10. 2026	5.A	Sociální sítě

16. 10. 2026	8.B	Návykové látky
20. 10. 2026	7.A	Moje pohoda
20. 10. 2026	6.B	Moje třída
21. 10. 2026	prima	Respekt, tolerance, úcta
21. 10. 2026	sekunda	Moje pohoda
22. 10. 2026	septima	Moje třída
22. 10. 2026	6.C	Respekt, tolerance, úcta
23. 10. 2026	6.D	Respekt, tolerance, úcta
23. 10. 2026	6.E	Respekt, tolerance, úcta
3. 11. 2026	7.C	Vztah k mému tělu
3. 11. 2026	7.D	Komunikace

Ve druhém pololetí školního roku proběhnou programy specifické prevence zhruba ve stejném rozsahu jako v prvním. Náplň jednotlivých bloků je dohledatelná na webových stránkách spolupracujících organizací, zejména **DO SVĚTA, z. s.**, které realizují všeobecnou i selektivní prevenci v průběhu celého školního roku.

Součástí specifické prevence jsou také každoroční programy:

- **Vzpoura úrazům** – přednáška realizovaná ve spolupráci s **Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (VZP)** pro žáky **1. a 6. ročníků**, zaměřená na prevenci úrazů, bezpečné chování a odpovědnost za vlastní zdraví. Přednášky vedou lektoři s osobní zkušeností s úrazem, což zvyšuje autenticitu a dopad programu.
- **Cykloběh – protidrogová přednáška** – každoročně realizovaná pro žáky **6. ročníků**, zaměřená na prevenci užívání návykových látek, osobní odpovědnost a zdravý životní styl. Program je součástí celorepublikové kampaně „Řekni NE drogám – Řekni ANO životu“ a je veden formou interaktivní besedy s odborníky a sportovci.
- **Alkohol** – program od organizace **Portus Prachatice, o. p. s.**, zaměřený na prevenci užívání alkoholu u žáků druhého stupně ZŠ. Program se věnuje vlivu alkoholu na zdraví, rozhodování, vztahy a právní odpovědnost. Je veden interaktivně a přizpůsoben věku žáků.
- **Policie ČR** – preventivní programy zaměřené na **problematiku návykových látek** a **kyberšikany** a **trestní odpovědnost**. Programy budou vedeny formou interaktivních besed s důrazem na právní odpovědnost, bezpečné chování a možnosti pomoci.
- **Bílý kruh bezpečí** – program pro žáky **8. ročníků** zaměřený na **domácí násilí**, jeho formy, dopady a možnosti řešení. Program bude veden odborníky s praktickou zkušeností z oblasti krizové intervence.

Maximálně využíváme odborné kapacity školního psychologa a sociálního pedagoga, kteří pracují s třídami, učiteli, jednotlivými žáky i rodiči. Díky jejich přímé dostupnosti není nutné plánovat intervence dlouho dopředu – lze reagovat okamžitě na vzniklou potřebu.

Služba školního psychologa

Činnost školního psychologa vychází z platných právních předpisů upravujících poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Při poskytování poradenských služeb škola postupuje v souladu s platnými pravidly ochrany osobních údajů a profesními zásadami poradenské práce.

Je členem školního poradenského pracoviště spolu s výchovnými poradci, speciálními pedagožkami a metodiky prevence.

Činnosti školního psychologa:

- psychodiagnostika žáků (např. při školním neúspěchu, nadání),
- individuální poradenství žákům s osobními, výukovými nebo výchovnými obtížemi,
- poradenství rodičům v rámci podpory dítěte,
- spolupráce s pedagogy při řešení specifických problémů,
- krizová intervence,
- práce s třídními kolektivy (např. při narušeném klimatu).

Žáci se mohou obrátit na školního psychologa, když:

- mají potíže s učením nebo spolužáky,
- zažívají osobní nebo rodinné problémy,
- potřebují si o něčem popovídat.

Rodiče se mohou obrátit na školního psychologa, když:

- se nedaří ve výchově dítěte,
- mají podezření na problémy ve škole,
- řeší rodinné situace s dopadem na dítě.

Služba sociálního pedagoga

Sociální pedagog působí zejména na základní škole a zaměřuje se na podporu žáků, kteří se potýkají s různými sociálními, osobními nebo rodinnými problémy.

Činnosti sociálního pedagoga:

- podpora žáků s obtížemi v učení, chování nebo sociálních dovednostech,
- organizace preventivních programů (např. šikana, závislosti),
- poradenství žákům, rodičům i učitelům,
- spolupráce s rodinami a institucemi (OSPOD, PPP, policie),
- podpora integrace žáků s odlišným kulturním zázemím nebo speciálními potřebami

2. Jednorázové aktivity pro žáky

Jednorázové preventivní aktivity jsou vybírány průběžně v rámci školního roku na základě aktuální nabídky odborných organizací, kulturních institucí a doporučení školního poradenského pracoviště. O výběru často spolurozhodují samotní žáci, čímž se posiluje jejich participace a pocit zodpovědnosti za školní prostředí.

Tyto akce jsou určeny pro jednotlivé ročníky, celé stupně nebo napříč školou. Nejčastěji se jich účastní žáci I. a II. stupně základní školy, případně gymnázia. Cílem je podpořit prevenci rizikového chování formou zážitku, sdílení, diskuze nebo kulturního prožitku.

Součástí jednorázových aktivit jsou také:

- **Adaptační kurzy** pro 6. ročníky a gymnázium, které probíhají mimo školní prostředí a jsou zaměřeny na budování vztahů, spolupráci, komunikaci a prevenci vztahových obtíží.
- **Preventivní aktivity na I. stupni**, které jsou zaměřeny na včasné posilování ochranných faktorů, sociálních dovedností a bezpečného chování.
- **Žákovské iniciativy**, jako jsou maškarní bály, Halloweenský ples, Valentinský ples nebo projektové dny, které organizují žáci II. stupně pro mladší spolužáky. Tyto akce posilují mezistupňové vztahy, spolupráci a pocit sounáležitosti.

Průběžně jsou žákům promítány tematické filmy, které slouží jako podnět k diskuzi o rizikovém chování. Jedná se například o:

- filmy **Davida Vígnera** (*Mezi nimi*, *Sami*, *Na hraně*, *Mezi stěnami*),
- film **Marty is dead** (kyberšikana),
- film **Seznamte se bezpečně** (online rizika).

Filmy jsou využívány při preventivních aktivitách, třídnických hodinách, projektových dnech nebo dalších vzdělávacích příležitostech. Školní metodik prevence poskytuje pedagogům metodickou podporu před projekcí i při následné reflexi. Výběr filmu a způsob práce s obsahem zohledňují věk žáků, potřeby třídního kolektivu a zásady bezpečného preventivního působení.

Individuální psychologickou podporu žákům poskytuje školní psycholog, který podle potřeby spolupracuje s třídními učiteli, dalšími členy školního poradenského pracoviště a zákonnými zástupci. Cílem je včasné zachycení obtíží, nastavení odpovídající podpory a zprostředkování návazné odborné péče.

V rámci preventivního programu školy budou i v tomto školním roce realizovány osvědčené jednorázové a zážitkové aktivity, které významně přispívají k budování pozitivního školního klimatu, rozvoji vztahů mezi žáky a prevenci rizikového chování.

Proběhnou adaptační kurzy pro vstupní ročníky gymnázia (I. NG, 1. VG, 1. G4, 4. VG), které povedou třídní učitelé ve spolupráci s ThLic. Josefem Prokešem. Na základní škole budou realizovány adaptační kurzy pro třídy 1.ABC, 1.DEF a 6. ročníky, které povedou třídní učitelé ve spolupráci se školním metodikem prevence, sociální pedagožkou a dalšími členy ŠPP.

V průběhu školního roku se uskuteční tematické kurzy mimo školní prostředí, jako jsou lyžařské kurzy pro 7. ročníky a gymnázium, environmentální kurzy ve Stožci pro 7. ročníky a III. NG, cyklokurzy pro 8. ročníky a IV. NG, a vodácký kurz pro 9. ročníky. Realizaci těchto kurzů zajišťují pedagogové školy, včetně Mgr. Vlastimila Šmidmajera, Mgr. Vladislava Doležala, Mgr. Jitky Melounkové, Ing. Petra Rošického, PaedDr. Ivany Kalivodové, Mgr. Jana Straky, Mgr. Lukáše Filipa, Mgr. Daniely Soukupové a dalších.

Na I. stupni budou realizovány preventivní akce jako **maškarní ples**, **Den dětí** a **projektový den Vánoční jarmark**, které povedou Mgr. Miroslava Špačková, Mgr. Jan Straka, Lenka Krausová, Mgr. Lukáš Filip a další pedagogové. Studenti gymnázia se zapojí do organizace tradičního **Majálesu**.

V průběhu školního roku budou podle aktuální nabídky a potřeb třídních kolektivů zařazeny také preventivní filmy zaměřené na rizikové chování, vztahy, dospívání a bezpečné chování v online prostředí.

Projekce budou podle možností doplněny besedou, pracovními listy nebo následnou reflexí ve třídě.

Všechny tyto akce jsou součástí dlouhodobé koncepce školy v oblasti prevence a budou realizovány v souladu s aktuálními potřebami žáků a třídních kolektivů.

3. Volnočasové aktivity pro žáky

Škola nabízí žákům relaxační místnost, kterou mohou využívat ve stanoveném režimu před vyučováním, o přestávkách a po vyučování. Prostor podporuje duševní pohodu, odpočinek a regulaci zátěže a je součástí opatření podporujících wellbeing žáků.

Kroužky na ZSA:

Název kroužku	Termín	Pro koho je určen
Sporťáček	Středa 14:00 – 15:00 Úterý 13:45 – 14:45	od 3. tříd 1.-2.třídy
Společenské hry	Pondělí 13:00 – 14:00	od 1.tříd
Šipky I.	Pondělí 13:00 – 13:45	od 1. tříd
Šipky II.	Pondělí 13:45 – 14:30	od 3. tříd
Vaření	Pátek 12:30 – 14:00	od 3.tříd
Experimenty	Úterý 12:35 – 13:35	od 1. tříd
Kytara začátečníci	Pátek 13:45 – 14:30	od 3. tříd
Kytara mírně pokročilí	Pátek 13:00 – 13:45	od 3. tříd
Keramika I.	Pondělí 13:30 – 14:30	1.třídy
Výtvarka	Čtvrtek 13:20 – 14:10	od 1.tříd

Kroužky na ZSB:

• Sportovní kroužek 1.–5. třída
(STŘEDA 13:15 – 14:15 hod.) všestranný rozvoj pohybových schopností a dovedností, míčové hry, různorodé sportovní hry či cvičení

• Dovedné ruce 1.–5. třída

(ČTVRTEK 13:20 – 14:20 hod.) kroužek zaměřený na práci s různými materiály, rozvíjení kreativity a jemné motoriky, učení novým výtvarným technikám

• Hudební kroužek 1.–5. třída

(ÚTERÝ 13:25 – 14:10 hod. jednou za 14 dní) rozvíjení hudebního vnímání, rytmu, sluchu i motoriky pomocí zpěvu, děti se pomocí her a písniček seznámí se základy hudby

• Vaření 2.–5. třída

(AŽ OD 2. POLOLETÍ čas a den upřesníme) příprava chutných a jednoduchých pokrmů, základy stolování, používání základních kuchyňských pomůcek a nástrojů (100 Kč/měsíc)

• Sportovní hry pro dívky 1.–5. třída

(PONDĚLÍ 13:10 – 14:10 hod.) všeobecná gymnastika, různé druhy tance, pohybové hry, cvičení na nářadí

• Dramatický kroužek 3.–5. třída

(STŘEDA 12:45 – 13:45 hod.) sluchové vnímání, obrazotvornost, hmatové a řečové dovednosti, dovednosti, propojení s pohybem, tancem a hudbou, dramatické hraní, improvizace, relaxace a uvolnění

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE RCH

Žáci si sami v průběhu roku mohou navrhovat (a realizovat s pomocí pedagogů) různé aktivity. Vznikají nové podněty, např. výlety formou prožitkových pobytů, tematické dny nebo projektové akce. Ve všech třídách se realizací ŠVP (plněním průřezových témat i výstupů) rovněž dosahuje preventivního působení na žáky.

Kulturní aktivity

Studenti během školního roku navštěvují řadu kulturních pořadů ve škole, v kině (např. pořady *Vývoj populární hudby*, *Vývoj divadla*), jezdí na divadelní představení a výstavy výtvarného umění do Českých Budějovic, Písku a Prahy. Škola aktivně spolupracuje s Galerií městského muzea ve Vodňanech a Městským kulturním střediskem Vodňany.

Jsou pořádány besedy s autory regionální literatury a přednášky o významných osobnostech s vazbami na jihočeský region (např. *Zeyerovy Vodňany*). Každoročně gymnázium pořádá **Vánoční koncert** ve vodňanském kostele Panny Marie. Studenti GV se podílejí na výstavách a tvořivých workshopech (např. *Mezinárodní den míru*, *Halloween*).

Charitativní akce

Studenti pomáhají při organizaci různých charitativních akcí během celého školního roku – např. *Srdíčkový den*, *Světluška*, *Rozum a cit*, *Emil*, *Stonožka* a další. Škola se již několikátým rokem podílí na programu **Adopce na dálku**.

Environmentální výchova

V rámci environmentální výchovy se studenti GV účastní exkurzí do regionálně významných lokalit, seznamují se s chodem ekologického hospodářství, navštěvují centra **Cassiopeia** a **Dřípatka**. Třídy 7.ABCD a III.NG absolvují pobytový program globální ekologické výchovy ve Stožci.

Studenti také absolvují botanické, zoologické, dějepisné, literární a společenskovědní exkurze navazující na probíraná témata v jednotlivých ročnících. Během školního roku se řada studentů

účastní soutěží a olympiád v různých oborech (matematika, fyzika, jazyky, biologie, výpočetní technika apod.).

Ostatní aktivity

- Žákovský parlament
- Denně možnost internetu zdarma
- Drobné výtvarné soutěže
- Školní časopis **BLIK**
- Mikulášská nadílka – zážitková aktivita
- Halloween – zážitkové aktivity pro 1. ročník; návštěva MŠ
- Den dětí pro 1. stupeň
- Sportovní olympiáda – prožitek úspěchu
- Exkurze a výlety
- Podpora žákům při účasti na soutěžích a olympiádách – rozvoj zájmů, prožitek úspěchu
- Průběžné návštěvy kulturních pořadů podle nabídky kulturního domu
- Možnost navštěvovat různé kroužky v rámci školy – rozvoj zájmů (např. šachový kroužek)
- Setkání (neformální) žáků pátých ročníků s budoucími pedagogy
- Setkání budoucích prvňáčků s budoucími třídními učiteli
- Poslední zvonění
- Projektové dny s preventivní tematikou (např. *Den bezpečí*, *Den duševního zdraví*)
- Žákovské iniciativy – *Valentýnský ples*, *Majáles*, *Vánoční jarmark*
- Promítání preventivních filmů s následnou reflexí
- Besedy s odborníky – Policie ČR, Bílý kruh bezpečí, DO SVĚTA z. s.

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	**Jméno odborníka**	**Kontakt (adresa, telefon, e-mail)**
Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice	Mgr. Jan Hynek	Kochana z Prachové 63, 386 01 Strakonice 383 321 499
Krajská hygienická stanice, pobočka ve Strakonicích		Žižkova 505, Strakonice 386 01 387 712 828 st@khscb.cz
Městská policie Vodňany		383 383 864
Městský úřad ve Vodňanech		383 379 111
OSPOD Vodňany	Mgr. Martina Čuřínová	curinova@muvodnany.cz 383 379 150
DO SVĚTA, z.s.	Mgr. Štefan Schwarc	Heydukova 349, 386 01 Strakonice 607 652 862 dosveta@dosveta.org

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Veškeré preventivní aktivity se v průběhu školního roku průběžně evidují. Evidence zahrnuje nabídky a realizaci akcí, vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráci s externími odborníky a podklady pro hodnocení účinnosti programu.

Při evaluaci se neposuzuje pouze počet uskutečněných aktivit, ale zejména jejich přiměřenost potřebám cílové skupiny, průběh programu, zpětná vazba účastníků a využitelnost získaných poznatků pro další preventivní práci školy.

Školní metodici prevence vedou záznamy o výskytu rizikového chování a ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm průběžně vyhodnocují naplňování stanovených cílů. Zjištění jsou využívána k úpravě obsahu, rozsahu a forem prevence v průběhu roku i při přípravě programu pro následující školní rok.

VII. ŽÁDOST

Žáci, zákonní zástupci a další osoby se mohou obrátit na školního metodika prevence, třídního učitele, další členy školního poradenského pracoviště nebo vedení školy s žádostí o konzultaci, podporu či řešení rizikového chování. Škola vítá také podněty k preventivním tématům a informace, které mohou přispět k včasnému zachycení rizik a posílení bezpečného školního prostředí.

Vypracoval Mgr. Filip Marek

VIII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	**Podpis ředitele/ředitelky školy**
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PP	2.11.2026	Mgr. Barbora Křížková Louženská
Seznámení pedagogického sboru školy s PP	2.11.2026	Mgr. Barbora Křížková Louženská